

Sygn. akt I S 103/12

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Tkocz (spr.)

Sędziowie: SA Piotr Wójtowicz

SO del. Tomasz Ślęzak

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2013r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi powoda na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Częstochowie, sygn. akt I C 286/12

z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w G., Prezesowi Sądu Rejonowego (...) w G., Prezesowi Sądu Rejonowego (...) w G., Prezesowi Sądu Rejonowego w W., Prezesowi Sądu Rejonowego w O., Prezesowi Sądu Rejonowego w L., Prezesowi Sądu Okręgowego w W., Prezesowi Sądu Apelacyjnego w W., Prezesowi Sądu Okręgowego w S., Prezesowi Sądu Apelacyjnego we W.

o zapłatę

postanawia:

oddalić skargę.

Sygn. akt I S 103/12

UZASADNIENIE

Skarżący J. J. – pismem z dnia 27 listopada 2012r. – wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Częstochowie, pod sygn. I C 286/12, z jego powództwa przeciwko Skarbowi Państwa o zapłatę i przyznanie mu od Skarbu Państwa kwoty 20.000 złotych.

W uzasadnieniu wskazał, że w maju 2012r. wniósł pozew do Sądu Okręgowego w Częstochowie, po czym został wezwany do usunięcia braków formalnych tego pisma procesowego. Z uwagi – zdaniem skarżącego - na „opieszale wezwanie” go do usunięcia braków formalnych pozwu domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania w okresie od 15 czerwca do dnia 27 listopada 2012r.

Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie przystąpił do sprawy i wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

W dniu 4 września 2012r. do Sądu Okręgowego w Częstochowie wpłynął pozew J. J. przeciwko Skarbowi Państwa o zapłatę. W pozwie powód domagał się zwolnienia od kosztów sądowych oraz przyznania pomocy prawnej z urzędu.

W dniu 6 września 2012r. wezwano powoda do złożenia oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym (k. – 1). W wyznaczonym ku temu terminie powód przedłożył wymagane oświadczenie na urzędowym formularzu (k. 9, 10 – 11v.). Pismo powoda wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 25 września 2012r. Postanowieniem z dnia 28 września 2012r. powód został zwolniony od kosztów sądowych, a jego wniosek o ustanowienie pełnomocnika został oddalony (k. – 13). Odpis tego orzeczenia został doręczony powodowi w dniu 9 października 2012r. (k. – 17). Postanowieniem z dnia 12 listopada 2012r. Sąd Okręgowy stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w G. (k. – 19), a odpis tego rozstrzygnięcia doręczono powodowi w dniu 26 listopada 2012r. (k. – 23). J. J. w ustawowym terminie wniósł od powyższego orzeczenia zażalenie (k. – 26), któremu Przewodniczący w Sądzie Okręgowym nadał bieg w dniu 7 grudnia 2012r., wydając stosowne zarządzenie (k. – 29). Akta z tymże zażaleniem zostały przedstawione Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach w dniu 13 grudnia 2012r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004r., Nr 179, poz. 1843) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu którego skarga dotyczy nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla oceny czy doszło do przewlekłości postępowania znaczenie ma nie tylko czas trwania postępowania, ale przede wszystkim terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd w celu wydania rozstrzygnięcia.

Oceny czy w toku postępowania doszło do przewlekłości dokonuje Sąd posługując się kryteriami wymienionymi w ust. 2 wymienionego artykułu. W szczególności ocenia terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawiloci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Jeśli zaś zwłoka w czynnościach wynika z zachowania strony, uczestników postępowania lub innych organów, na które sąd nie ma wpływu, nie ma naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, o którym mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 2004r.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że w postępowaniu Sądu Okręgowego w Częstochowie o sygn. akt I C 286/12 doszło do naruszenia prawa powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Powód podniósł, że przewlekłość postępowania nastąpiła w okresie od 15 czerwca do 27 listopada 2012r., podczas gdy pozew w rzeczonyj sprawie wpłynął do Sądu pierwszej instancji w dniu 4 września 2012r. (k. – 2). Okres od 15 czerwca do 4 września 2012r. nie mógł zatem podlegać badaniu w zainicjowanym przez powoda trybie skargowym.

Od chwili wniesienia pisma wszczynającego postępowanie działania Sądu Okręgowego oraz Przewodniczącego tego Sądu podejmowane były terminowo, a ich rodzaj był adekwatny do aktywności procesowej powoda na danym etapie postępowania.

W toku postępowania skarżący korzystając ze swoich uprawnień procesowych, zainicjował postępowanie w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych oraz przyznania pomocy prawnej z urzędu. Od momentu złożenia tych wniosków, tj. od dnia 4 września 2012r. (k. – 2) do dnia 28 września 2012r., kiedy to Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, a wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oddalił (k. – 13), Sąd ten bez zbędnej zwłoki procedował nad ich rozpoznaniem. Postępowanie incydentalne w tym przedmiocie trwało zaledwie 24 dni, a w tym czasie Sąd zdołał również wezwać wnioskodawcę do przedłożenia wypełnionego oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym.

Podnieść trzeba również, że składane przez strony wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata winny być rozpoznane w pierwszej kolejności, tj. przed innymi zgłoszonymi żądaniem oraz wnioskami, chyba że chodzi o postępowanie zabezpieczające.

Niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia z dnia 28 września 2012r. Sąd Okręgowy w dniu 12 listopada 2012r., w wyniku stwierdzenia swojej niewłaściwości miejscowej, postanowił o przekazaniu sprawy Sądowi Okręgowemu w G.. Wszczęte na skutek wniesienia przez powoda zażalenia od tego postanowienia, postępowanie międzyinstancyjne również toczyło się bez zbędnej zwłoki. Od chwili wniesienia zażalenia przez powoda do dnia przedstawienia akt Sądowi drugiej instancji upłynęło bowiem niespełna dwa tygodnie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało uznać, że skarga o stwierdzenie, że w postępowaniu w sprawie I C 286/12 prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Częstochowie nastąpiło naruszenie prawa powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jest bezzasadna, co w konsekwencji spowodować musiało jej oddalenie na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.